

under de Forhandlinger, der have fundet Sted ved 1ste og 2den Behandling, bebrejdet Socialdemokratiet, at det forlod Skansen, medens der endnu kunde være noget Haab om at faa dette Forslag gennemført, og den højtærede Konseilspræsident har i saa Henseende paaberaabt sig et Løfte, som er givet af nogle af mine Partifæller i det andet Ting. Jeg vilde nødigt have, at det skulde se ud, som om Socialdemokratiet svigtede sit Ord. Det har altid været saaledes, at naar Socialdemokratiet som Parti har sagt noget, har det været til fuldt ud at stole paa, og skønt jeg ikke kan se, at den højtærede Konseilspræsident i dette Tilfælde har nogen Grund til at bebrejde os noget, da Sagen allerede maatte betragtes som død og borte ved sidste Rigsdagssamlings Slutning, vil jeg dog ikke have, at den højtærede Konseilspræsident skal give os Skylden for, at dette Forslag er faldet. Jeg ønsker, at der ikke skal være nogen som helst Skygge af Tvivl om, at naar Socialdemokratiet har lovet noget, saa holder det det. Jeg vil derfor under de Forhold, som saaledes have udviklet sig, stemme for det foreliggende Forslag. Men jeg vil dog sige, at det er ikke for Forslagets Skyld. Forslaget indeholder efter min Mening en Forringelse af Grundlovens Ord og synes mig allerede af den Grund uantageligt. Der er altsaa principielle Grunde, som egentlig burde bevirke, at vi stemte imod det. Men naar vi nu stemme for det i Dag, haaber jeg, den højtærede Konseilspræsident vil erkende, at saa have vi holdt vort Løfte fuldt ud, og saa ere vi løste fra alle Fortidens Løfter og staa frit i denne Sag.

Brandes: Den ærede Ordfører for Udvalget betegnede forleden det Resultat, Udvalget var kommet til, som et trist Resultat. Man kan vel ogsaa efter at have hørt de Udtalelser, der nu ere komne fra de to Højregupper her i Salen, sige, at Enderesultatet paa denne Sag vil blive særdeles trist for dem, der ønske en forstandig og retfærdig Ordning af Folketingsvalgene. Det er umuligt ikke at minde om, at den højtærede Konseilspræsident selv har ønsket og anbefalet den Vej, som her er bleven fulgt, nemlig en Grundlovsændring i Stedet for en simpel Ændring af Valgloven. Den højtærede Konseilspræsident har i Folketinget for noget over to Aar siden ikke alene anbefalet denne Vej, men endog erklæret, at det var den fremkommelige Vej; det var den, han stod inde for, at man kunde naa et Resultat

ad. Nu vil imidlertid, saa vidt man kan forstaa af, hvad der er udtalt her i Dag, Resultatet ved den endelige Afstemning blive det, at dette Forslag, som den højtærede Konseilspræsident har staaet inde for, vil blive forkastet. Den højtærede Konseilspræsident synes alligevel at tage Sagen med Ro. Naar dette Forslag ikke bliver vedtaget, ja, saa gaar man, siger han, den anden Vej, saa kommer man til en ny Valgkredsordning, saa følger man Grundlovens Bud, som det i Øjeblikket foreligger, og man kommer altsaa til det store Antal Folketingsmænd, som jeg maa tilstaa, at heller ikke jeg for mit Vedkommende ønsker. Jeg har lige i dette Øjeblik hørt den ærede Ordfører for Regeringspartiet her i Salen sige, at Ordningen med en Grundlovsændring var den eneste rigtige, hvis man vilde naa til en forstandig Løsning af dette Spørgsmaal. Den ærede Ordfører for Regeringspartiet er altsaa der i Strid med sin Konseilspræsident, som mener, at den anden Ordning ogsaa kan gaa an; naar man ikke kan faa denne Ordning, kan man ogsaa være med til den anden. Men den højtærede Konseilspræsident mente for to Aar siden, at en Opfyldelse af Grundlovens Bud var en ufremkommelig Vej, medens Grundlovsændringen var den ene fremkommelige. Hvad Haab kan han da egentlig, naar han nu efter to Aars Forløb, da den ene Vej er spærret for ham, slaar ind paa den anden, have til, at denne Vej skal føre til en Løsning? Vil denne Sag ikke briste for den højtærede Konseilspræsident, naar han tager den op til næste Samling? Jeg har forstaaet hans Udtalelser saaledes, at han lovede at gøre dette, men med hvilket Haab og med hvilket Mod gaar den højtærede Konseilspræsident dertil? Ved han ikke paa Forhaand, at det ikke vil lykkes ham at føre det igennem? Eller er Forholdet maaske det, at den højtærede Konseilspræsident nu har faaet en vis Vane til at se alt briste for sig? Han har i denne Samling set alt visne omkring sig, han har set de Love visne, som Regeringen har sat meget ind paa, som den har erklæret for betydningsfulde. Ja, endog den betydningsfuldeste af dem alle, den kommunale Valglov, vide vi jo nu, er ynkelig tagen af Dage; efter at der i 4 Maanedere er ført Forhandlinger om den i alle Rigsdagens Værelser, eller maaske rettere, hvisket om den i alle Rigsdagens Kroge, er dog Resultatet blevet dette, at nu er den kommunale Valglov for denne Sinds død og borte. Den højtærede Konseils-